

Vänsterpress om Grekland i början av mars 2015

Artiklarna i denna samling handlar främst om det avtal som den nya grekiska regeringen, som domineras av vänsterpartiet *Syriza*, slutit med ”trojkan” (EU-kommissionen, Europeiska Centralbanken och IMF). Avtalet innebär att man gjort stora eftergifter och har mött på hårt motstånd, såväl utifrån som inifrån Syrizat.

OBS att texten ”Brev till Jeroen Dijsselbloem” nedan var inte publicerad i *Internationalen*, men har placerats i den avdelningen eftersom den kompletterar artikeln där.

För tidigare artikelsamlingar om valresultatet och dess konsekvenser, se [Vänsterpress om valet i Grekland i januari 2015](#), [Vänsterpress om Grekland i början av februari 2015](#) och [Vänsterpress om Grekland i slutet av februari 2015](#).

För andra aspekter om Grekland, såsom den tidigare historien (inklusive inbördeskriget efter andra världskriget), se [texter om Grekland](#).

MF 7/3 2015

Innehåll

Arbetarmakt	1
<i>Syrizas ledare ger upp: nu är det upp till gräsrotterna att göra motstånd</i>	1
Internationalen	5
<i>”Att fortsätta så här kan bara leda till nederlag”</i>	5
<i>Brev till Jeroen Dijsselbloem</i>	9
Offensiv	10
<i>Syriza backar för Trojkan</i>	10
Proletären	13
<i>Växande protester mot Syriza-regering</i>	13

Arbetarmakt

Syrizas ledare ger upp: nu är det upp till gräsrotterna att göra motstånd

Dave Stockton

Arbetarmakt 1/3 2015

I sitt uttalande efter överenskommelsen med eurozonens representanter den 20 februari lät Alexis Tsipras som en typisk (det vill säga, borgerlig) politiker. Han gjorde anspråk på att ha vunnit striden när han egentligen förlorat den. Även den mest sympatiska observatör måste inse att Syriza kapitulerade inför eurogruppens brutala ultimatum, vilket i praktiken innebar: ”acceptera de existerande villkoren, annars kommer inte en enda bankomat i hela landet att kunna leverera euro på onsdag den 24 februari”.

Grekland och dess regering är utan tvivel tillbaka under ECB:s, EU-kommissionens och IMF:s kontroll. Den enda ”framgången” var att dessa nu hänvisas till som ”institutionerna”. I varje avgörande fråga står nu Grekland med Syrizas regering inför samma predikament som förut: Tsipras har lovat att hålla den överenskommelse tidigare regeringar ingått, dvs. det hatade ”memorandumet” som ledde till 62,5 miljarder euro i åtstramningar mellan 2010 och 2014.

Även här är det bara namnet som ändrats. Det som var ”memorandumet” är nu en ”Master Financial Assistance Facility Agreement”. Det utesluter, liksom memorandumet, varje ”ensidig åtgärd” från Athens sida, förbinder regeringen att ha primära budgetöverskott, hur stort återstår att definiera, och hela den existerande skulden erkänns som legitim.

Om Tsipras hade sagt att detta är en fruktansvärd uppgörelse, att den berövar oss nästan all handlingsfrihet och spottar på den demokratiska viljan hos den överväldigande majoriteten av det grekiska folket, skulle det åtminstone ha varit ärligt. Det skulle ha varit ett klart besked som lade grunden för en öppen debatt om vad som kan göras. Istället lurar han det grekiska folket. Han påstår att överenskommelsen från 20 februari representerar ”ett avgörande steg mot att lämna åtstramningarna, räddningspaketet och trojkan bakom oss” och att ”Grekland uppnådde en viktig förhandlingsframgång i Europa”. Inget av det är sant.

Det slutliga uttalande som lades fram av eurogruppen, eurozonens finansministrar, på fredagen stipulerade: ”De grekiska myndigheterna förbinder sig att avstå från varje avskaffande av åtgärder och ensidiga förändringar i politiska åtgärder och strukturella reformer som negativt skulle påverka budgetmål, ekonomisk återhämtning eller finansiell stabilitet, som de bedöms av institutionerna [EU, ECB och IMF]”.

Allt detta innebär är att etiketten på giftflaskan förändrats, inte innehållet. Det är inte att undra på att Wolfgang Schäuble, Tysklands finansminister, gav igen för de förödmjukelser han utsatts för genom att stoltsera med sin seger. ”Att sitta i regeringen är ett möte med verkligheten, och verkligheten är ofta inte lika trevlig som en dröm”, sade han, och tillade: ”grekerna kommer säkert att få det svårt att förklara uppgörelsen för sina väljare.”

Det är inte heller fråga om att bara en strid förlorats. Anledningen till att människor röstade på Syriza, och att dess popularitet steg över 50 procent sedan valet, var att Tsipras och hans partikamrater lovade att förhandla fram en betydande reduktion av skulden, att befria Grekland från trojkans diktatur och vända på åtstramningarna, skapa jobb, återställa löner och pensioner och återta privatiseringar.

Nu har hela Syrizas strategi, att försöka få eftergifter från Greklands ”europeiska partners”, med förhoppningen att Italien eller Frankrike eller till och med ECB skulle vara mer skon-

samma än Angela Merkel och Wolfgang Schäuble, visat sig vara en illusion och har slutat med fullständigt fiasko.

Italiens Matteo Renzi, Frankrikes François Hollande och ECB:s Mario Draghi gav finansministern Gianis Varoufakis ett sympatiskt mottagande på hans turné runt Europas huvudstäder, men de visade sig vara svaga och kunde inte eller ville inte stödja honom när Schäuble och eurogruppens chef Jeroen Dijsselbloem väl slog till. Med stöd av regeringar som de i Spanien, Irland och Portugal, som offrat sina egna folk och var rädda för att en grekisk framgång skulle uppmuntra rivaler till vänster på hemmaplan, vägrade Tyskland blankt att ge efter i något annat än benämningar.

Det är sant att det överskott i budgeten som Grekland kommer att tvingas till inte specificerades. Det är det närmaste en eftergift som Varoufakis kan peka på; det kan bli de 1,5 procent som han bad om, istället för de 4 procent som tidigare fastslagits. Men det är bara ett kanske, och bara en dåre kan tro att Tyskland i slutändan kommer att ge efter och tillåta detta i framtida förhandlingar. Hur ska en regering som, när allt kommer omkring, lovat att höja lönerna i den offentliga sektorn, återanställa hundratusentals och återförstatliga privatiserade företag, också kunna ha ett överskott i budgeten?

Att överenskommelsen förlängdes i fyra månader, med brasklappen att varje reform måste godkännas av "institutionerna", visar att anspråken på att ha rivit upp memorandumet och skicka hem trojkan var tomt skryt. Människor skrattade åt Varoufakis elegans när han avbröt förhandlingarna med ECB, EU-kommissionen och IMF till förmån för samtal med enskilda regeringar. Då flämtade Dijsselbloem att "du har precis dödat trojkan" och Varoufakis svarade "wow!" Men det var Dijsselbloem som skrattade sist.

Syrizas sociala krav har sågats totalt. Förlängningen av det andra räddningspaketet täcker bara de grekiska bankernas likviditet och fortsatta utbetalningar till innehavare av obligationer och kreditorer. Under det andra räddningspaketet har bara elva procent av lånen gått till den grekiska regeringens budget, resten har kreditorerna med ett knaptryck på en dator i Frankfurt själva stoppat i fickan.

Därmed försvinner löftet om 300 000 nya jobb i den privata, offentliga och sociala sektorn, och höjningen av minimilönen per månad från 580 till 751 euro. Istället finns ett förslag att höja den "över tid" men på ett sätt som säkrar konkurrenskraften och produktiviteten. Dessutom ska "omfattningen och tidpunkten för ändringar av minimilönen göras i konsultation med sociala partners och de europeiska och internationella institutionerna". Detta ligger, kort sagt, också i händerna på den bistra trion.

Löftet att stoppa privatiseringarna, inklusive försäljningen av hamnen i Pireus och Greklands offentliga elbolag, har också övergetts. Istället har regeringen inte bara förbundit sig att "inte återta privatiseringar som fullbordats" utan dessutom att "där processen inletts respektera den, i enlighet med lagen".

Några löften finns faktiskt kvar: upp till 300 kilowattimmar fri el per månad och matsubventioner för de 300 000 familjer som saknar inkomst, avskaffande av skatten på uppvärmning, fri sjukvård för de som saknar arbete och medicinsk försäkring, skydd för människor med efterskottsinteckningar gentemot att deras egendom beslagtas. Sådana åtgärder ska underkastas ytterligare förhandlingar, men inom ramen för en olycksbådande förbindelse att "utvärdera och kontrollera utgifter" inom varje område och att "identifiera kostnadsbesparande åtgärder genom en genomgripande utvärdering av varje ministeriums utgifter".

Arbetande människor i Grekland kommer inte att luras särskilt länge av prat som framställer strategiska nederlag som taktiska segrar. De har inte glömt varför de röstade för alla dessa åtgärder bara för några veckor sedan.

Stathis Kouvelakis, marxistisk ekonom och medlem i Syrizas centralkommitté, gick rakt på sak i en artikel [i Jacobin](#): ”I allt väsentligt görs genomförandet av de grundläggande åtgärderna i Syrizas valprogram från Thessaloniki beroende av kreditorernas godkännande i förväg, vilket egentligen upphäver programmet. Dessutom godkänns låneuppgörelsernas olyckliga villkor, vilket ytterligare försvagar den grekiska förhandlingspositionen. Det är uppenbart att Syrizas regering genom att acceptera en sådan ram, en ‘hedervärd kompromiss’, har fått sina händer bundna.”¹

Finansministern Varoufakis, som beskriver sig själv som en ”oberäknelig marxist”, beskrev 2013 intressant nog den strategiska motsättningen i sin politiska linje som typisk för socialdemokratins klassiska reformism: ”vänstern måste erkänna att vi inte är redo att fylla det vakuum kapitalismens kollaps i Europa kommer att orsaka med ett fungerande socialistiskt system som åstadkommer ett delat välstånd för massorna. Vår uppgift måste därför vara tvåfaldig: att föra fram en analys av läget som icke-marxistiska, välmenande européer som lockats av nyliberalismens lockrop kan ta till sig, och att följa upp en sådan analys med förslag för ett mer stabilt Europa. Vi måste göra slut på den nedåtgående spiral som i slutändan bara gynnar reaktionärerna. Ironiskt nog har vi som hatar eurozonen en moralisk plikt att rädda den!”

Detta är precis det reformistiska syndrom som Trotskij pekade på när han hänvisade till en tysk socialdemokrat som i början av 1930-talet frågade sig: ”‘Var vi skadeglada arvtagare som väntade vid en dödligt sjuk kapitalisms bädd eller läkare som borde bidra till dess återhämtning?’ Dessa respektabla herrar beslutade sig naturligtvis alltid för att det andra var det bästa. Men dessa ’socialistiska’ läkare blir, när de väl fått i gång en återhämtning, eller åtminstone hindrat verkliga marxister från att leda arbetarklassen i en avgörande strid för att göra slut på systemet, bortjagade av den återigen robusta patienten med förolämpningar och till och med hugg och slag. De reformer som läkarna hoppas genomföra som belöning för sina tjänster avfärdas sedan bryskt som hinder för en snabbare återhämtning.”

Det tjänar inte den grekiska arbetarklassen att dölja omfattningen av kapitulationen, oavsett hur brutala och avskyvärda de som framtvungade villkoren är. Samtidigt måste vi betona att det grekiska arbetande folkets huvudfiender inte är ”tyskarna”, och inte ens byråkraternas i Bryssel, utan den krisande kapitalismen i sig. Vår första plikt är därför att göra allt i vår makt för att mobilisera i norra och västra Europa för att avslöja och omintetgöra kapitalets planer.

Enskilda och partier inom vänstern i Europa står redo att ursäkta Syrizas ledare: ”vad kunde de annars ha gjort?”, ”de har vunnit tid för motstånd senare”, ”de har uppnått några eftergifter”. Detta är solidaritet med fel krafter. Det förlänger inte bara illusionerna utan förbereder en ännu bittrare och destruktivare desillusionering, och därtill i en nära framtid.

Den värsta utgången kommer att vara om Syrizas ledare lyckas använda de oerhörda förhoppningar och den stora prestige som partiet skaffade sig mellan 2010 och 2015 för att återföra Grekland till åtstramning. Om en regering med Tsipras i spetsen blir garant för en ruttan uppgörelse med de av tyskarna ledda eurokraterna, kommer det att hämma arbetarklassens motstånd, demoralisera en hel sektor av vänstern och förbereda framgångar för krafter till höger. De kommer till slut att få dela Pasoks öde: väljarna flyr partiet.

En sådan utgång skulle också innebära kollaps för de vänsterreformistiska och vänsterpopulistiska partier som samlas runt europeiska vänsterpartiet.. Även om det kommer att bevisa riktigheten i leninismens revolutionära kritik av reformismen i alla dess former, gamla eller nya, eurokommunistiska eller socialdemokratiska, kommer det att bli till ett för högt pris om det innebär att det grekiska motståndet demobiliseras.

¹ Artikeln på svenska: ”Slår Syriza till reträtt?” i samlingen [Vänsterpress om Grekland i slutet av februari 2015](#)

Det skulle kunna leda till liknande reträtter och nederlag i Spanien, Portugal och Irland, där Syrizas strategi lyfts upp som svaret på åtstramningarna och eurokraternas styre. De enda vinnarna på ett nederlag utan kamp skulle bli högerpopulisterna (UKIP, Pegida) eller öppna fascister som Gyllene gryning eller Jobbik. Dessutom skulle nederlagens organisatörer och kapitulationernas framförhandlare, dvs. byråkraterna i de stora fackliga federationerna och de socialdemokratiska ledarna, återigen stärkas.

Om kritiken förblir passiv och vid sidan av kampen, kommer vänstern att finna sig mer isolerad och handlingsförlamad än någonsin och dess ”vi sade ju det” kommer att ignoreras eller hånas. Och med all rätt! En sådan utgång går att undvika om den grekiska vänstern kämpar och störtar kapitulationsavtalet och samlar de militanta grekiska arbetarna och ungdomarna till motstånd. Och om den också får maximalt stöd av vänstern och militanta arbetare i hela Europa, vilka måste inse att grekerna även kämpar för dem. Ett omfattande nederlag i Grekland kommer att bli ett nederlag för alla oss som bekämpar åtstramningspolitiken, från Ukraina till Portugal. En avgörande signal skulle vara om vänstern inom Syriza, som var så tyst under månaderna före valet, kämpar för att avvisa avtalet. Alla vänsterns ledamöter måste rösta mot det i parlamentet. På gatorna i Aten och andra grekiska städer måste demonstrationerna mot de villkor som påtvingats av Berlin och Bryssel växa i styrka. De församlingar och aktionskommittéer som vi såg 2010–2012 behöver återupplivas och göras starkare. I sådana organ behöver en ny strategi baserad på ett absolut avvisande av EU:s villkor och infriande av alla löften i Syrizas program formuleras.

Perspektivet måste gå utöver idén om en parlamentarisk koalition mellan vänstern och högern till en kamp på gatorna och på arbetsplatserna för en arbetarregering som avsvär sig hela skulden och som gör slut på den misär som framtvingats under de senaste fem åren och som tvingar de rika att betala. Detta innebär ett omedelbart förstatligande av bankerna och att alla överföringar till utlandet blockeras, arbetarkontroll i alla sektorer som hotas med privatisering, som hamnarna, och beskattning av de rika för att tillhandahålla bistånd och arbete åt de arbetslösa och osäkert anställda.

Sist men inte minst bör nu en appell riktas till hela arbetarrörelsen i Europa för att genomföra aktioner som tvingar fram ett slut på den ekonomiska utpressningen och hoten om finansiell blockad av Grekland som kommit från politiker, bankirer och byråkrater i hela EU.

Att lämna eurozonen och återvända till drachmen, som KKE och delar av Antarsya ser som eftersträvansvärt, är ingen enkel lösning. I ett kapitalistiskt Grekland kommer en ny valuta att sjunka i värde, lönerna sänkas ännu mer och priserna stiga. Argumentet att detta skulle stimulera inhemska industrier och jordbruket är nonsens. Grekland är för litet för att kunna bli självförsörjande.

Om stalinisternas reaktionära utopi om socialism i ett land inte fungerade i stora halvkontinenter som före detta Sovjetunionen och Kina, är kapitalism i ett land ännu mindre av en lösning eftersom grekiska kapitalister måste blidkas och stöd måste sökas från alternativa imperialistiska makter som Ryssland eller Kina.

Grekland måste så snabbt som möjligt röra sig mot en socialiserad och demokratiskt planerad ekonomi. En grekisk revolution måste sprida sig snabbt, först till de länder i Europa som lider av samma effekter av krisen och EU:s arbetarfientliga ”lösning”. Annars är den dömd till nederlag.

Av alla dessa skäl behöver vi över hela Europa organisera en massiv solidaritetsrörelse med det grekiska motståndet, och förbinda det med motstånd på hemmaplan mot våra egna härskande klasser. Vårt slutmål måste vara att ersätta miljardärernas Europa med Europas förenade socialistiska stater.

Internationalen

”Att fortsätta så här kan bara leda till nederlag”

Mike Watson

Internationalen 6/3 2015

Syrizas seger gav det grekiska folket hopp igen. När ECB inledde sin utpressning gick folket spontant ut på gatorna för att stöda Syriza. Den nuvarande reträtten riskerar att stoppa allt detta och leda till mycket allvarlig besvikelse, menar Stathis Kouvelakis som sitter i Syrizas nationella ledning.²

Den 20 februari undertecknade Greklands en förlängning av trojkans ekonomiska stödprogram, memorandumet, i utbyte mot fortsatta strukturreformer. Frågan är om den nya regeringen har hamnat i en återvändsgränd? Stathis Kouvelakis, ledamot i Syrizas centralkommitté och docent i politisk teori vid Kings College i London, kommenterar utvecklingen:

Vilken symbolisk betydelse har Syrizas seger?

– Syrizas seger utgör en historisk vändpunkt. Det är första gången i Europas parlamentariska historia som ett radikalt vänsterparti – det vill säga till vänster om socialdemokratin – har vunnit ett val och bildat regering.

De enda gånger som partier ur denna familj hittills har haft en regeringsroll, så har de varit en del i bredare koalitioner, och till och med då har det varit under mycket speciella omständigheter. Denna aldrig tidigare skådade framgång innebär utan tvivel en vändpunkt, som är ännu viktigare eftersom Europa är drabbad av en social och ekonomisk kris som har lett till ökande politisk oro.

Vissa har konstaterat att det i länderna i norra och Centraleuropa är krafter från yttersta högern och den radikaliserade högern som har gynnats av detta. I länderna i periferin, som har utsatts för de hårdaste åtstrammingsåtgärderna, är det istället radikala vänsterkrafter som verkar bli starkare. Vi ser det i Grekland men också i Spanien och Irland.

Och det lägger ett tungt ansvar på Syrizas axlar?

² Lästips – se även Stathis Kouvelakis' artikel ”Slår Syriza till reträtt?” i samlingen [Vänsterpress om Grekland i slutet av februari 2015](#)

– Ja, verkligen, det har ett mycket stort ansvar. Och det innebär, att om det misslyckas så skulle det få verkligt allvarliga konsekvenser för styrkeförhållandena under den kommande perioden.

I och med att Syriza inte fick parlamentarisk majoritet tillkännagav de dagen efter sin seger att de ingått en koalition med Oberoende greker (ANEL), en utbrytning ur Ny demokrati. Vad är förklaringen till denna koalition, hur har den skapats och vad tycker väljarna om den?

– Det finns två missförstånd om ANEL som vi behöver rätta till med en gång. För det första är det inte ett extremt högerparti som många media felaktigt påstår. Det är i själva verket en fraktion i Ny demokrati som har gått samman med några personer som har hoppat av andra politiska grupper, en del av dem från vänstern.

I Frankrike skulle ett sådant parti kallas ”självständighetsparti”, även om vi bör komma ihåg att självständighets- och patriotiska tankar inte har samma innebörd i ett stort land som Frankrike med en imperialistisk och kolonial historia och ett land som Grekland som under hela sin historia har varit underordnat.

ANEL är ett parti som har intagit en ståndpunkt mot memorandumet och mot åtstrammingspolitiken – och det har gjort det utifrån en patriotisk utgångspunkt. Men det utgör också en ”social” strömning som en gång var en del av Ny demokrati, och vi inte får glömma att detta parti fram tills nyligen var ett massparti med sin väljarbas bland folket och en betydande bas bland fackföreningsfolk.

Det andra att notera är att det inte finns någon storslagen strategi här. Det var ett pragmatiskt val som motsvarade det nuvarande lägets givna begränsningar. Syriza visste att det skulle ställas inför en mycket svår situation och det behövde majoritet i parlamentet.

Eftersom det grekiska kommunistpartiet (KKE) under många år har vägrat all sorts politiska koalitioner med Syriza fanns de enda möjliga allierade inom högern eller centern-högern. Men reaktionen i Grekland har varit mycket positiv. Vi måste inse att den centrala skiljelinjen inom Greklands politiska liv har blivit mellan anhängare och motståndare till memorandumet, även om det inte har raderat ut skillnaden mellan vänster och höger.

Det har gått en månad sedan valet. Hur bedömer du Syrizas prestationer så här långt?

– Den nya regeringen har tillkännagivit en första rad åtgärder och har uttryckt sin strävan efter insyn och ökad demokrati. Förändringen av lagen om nationalitet – och ge barn till invandrare som föds i Grekland automatiskt medborgarskap – är en avsevärd omställning av hur det grekiska samhället definierar nationalitet, medborgarskap och till och med nationell identitet. Ett annat mål med dessa åtgärder är att göra media transparenta och få slut på de trassliga förbindelserna mellan politiska personer och affärsintressen som har anknytning till staten. Fördelningen av regeringsportföljer visar att Syriza inte tänkte backa, inte på någon nivå. Speciellt tilldelades posten som inrikesminister till en ledande person inom den antirasistiska rörelsen som varit indragen i kampen för att stöda invandrare, och det grekiska parlamentets nya ordförande, Zoe Constantopolou, är välkänd för sin kamp mot korruption och inblandning i kampen för individens fri- och rättigheter. Och det skickar en stark signal.

Ur social och ekonomisk synvinkel är återupprättandet av rättigheter på arbetsplatserna – som den förra regeringen hade avskaffat – en annan viktig åtgärd som Syriza har tillkännagivit, liksom återanställning av avskedade offentliga tjänstemän, att åter ansluta elektriciteten för hushåll som fått den avstängd, och återupprätta ERT (offentlig TV och radio). Dessa tillkännagivanden försöker visa att den nya regeringen har brutit med den förra regeringens politik som tjänade memorandumet.

Denna rad av åtgärder – som motsvarar Syrizas mandat och är tänkta att göra slut på åtstramningspolitiken – har snabbt hamnat i motsättning till de krav som EU och trojkan drivit igenom. Det har tvingat den grekiska regeringen till en rad reträtter som har lamslagit genomförandet av Syrizas program. Bara en kort tid efter att den blivit vald har den nya regeringen stött på svårigheter som ger oss en aning om vilken allvarlig situation vi kommer att stå inför om den misslyckas.

Vad berättar den överenskommelse som skrevs under den 20 februari för oss?

– Överenskommelsen kräver att Greklands skuld ska betalas tillbaka helt och hållet och i tid. Och viktigast av allt är att den föreskriver att det befintliga programmet ska genomföras fullt ut, vilket innebär att landet går med på att fortsätta att kontrolleras av trojkan – eller som de nu kallas, ”institutionerna”.

Den grekiska regeringen har verkligen förbundit sig att inte vidta några unilaterala åtgärder som skulle kunna riskera de budgetmål som långivarna har fastställt.

Detta fördrag förhindrar alltså Syrizaregeringens arbete och dess förmåga att genomföra sitt program. Vi bör vara klara över det – det bevarar nästan hela memorandumet.

Vad är förklaringen till detta snabba nederlag?

– För det första satte de europeiska institutionerna redan från början in enorma påtryckningar. Det började den 4 februari med Europeiska centralbankens (ECB) tillkännagivande att den hade stoppat refinansieringen av de grekiska bankerna – eftersom den inte längre godtog grekiska skuldbobligationer – på samma gång som det skedde en massiv kapitalflykt ut ur landet.

Efter att ha varit ungefär 2 miljarder euro i veckan har den under de senaste dagarna enligt tillförlitliga källor uppgått till omkring 1,5 miljarder euro varje dygn. Enligt mina uppgifter från Aten skulle de grekiska bankerna inte ha kunnat öppna i tisdags [24 februari] om man inte hade kommit överens med Europa. ECB har utsatt Grekland för utpressning på exakt samma sätt som den gjorde med Cypern 2013 och Irland 2010.

Den grekiska regeringen stryps genom att utnyttja dess svagaste länk, nämligen banksystemet. Under Eurogruppens möte utsattes Grekland för ett allt hårdare tryck i ett försök att tvinga det att acceptera memorandumets villkor. Även om Tyskland var mest hämndlystet – och vid sådana här tillfällen finns det en grad av skådespeleri – så var de andra inte annorlunda. Ingen gick emot Tyskland.

Vad har Syriza för ansvar nu?

– Vi bör vara klara över detta. En del av de diskussioner som vi har haft i Syriza har nu blivit lösta på ett negativt sätt. Tanken att vi kunde bryta med åtstramningspolitiken och ändå undvika en konfrontation med EU har tillbakavisats i praktiken. Majoriteten i Syriza undvek att ge ett klart svar på vad som skulle hända om Grekland långivare vägrade att förhandla. De som hade denna åsikt trodde också att våra europeiska kompanjoner skulle bli tvungna att godta Syrizas legitimitet och således acceptera den grekiska regeringens krav. Och vi kan helt klart se att så inte är fallet. Den ledande strömningen inom Syrizas ledning har illusioner om att det går att förändra saker och ting även inom det existerande EU:s ramar.

Dessa institutioner har visat sitt verkliga ansikte, som är att genomdriva en ytterst hård nyliberal politik och en politik som leder till ekonomisk och social marginalisering av hela länder.

Vad ligger bakom dessa ”illusioner”?

– Det finns en verklig stötesten, inte bara ett psykologiskt hinder utan ett hinder som handlar om politisk strategi. Liksom nästan hela den europeiska radikala vänstern tror Syriza på tanken att det går att reformera och omvandla de existerande europeiska institutionerna inifrån.

Det är hela problemet. Syriza grävde alltmer ner sig i en uppfattning där det inte bara vägrade att bryta med euron utan också se det som ett möjligt hot som det kunde använda under förhandlingarna.

Och vi har förvisso sett att varken Tsipras eller Varoufakis någonsin utnyttjade denna möjlighet. Denna strömning vägrar att fullt ut ta hänsyn till vad EU:s institutioner och integrationsprocessen utgör – ändå är det en process vars kärna består av nyliberalism. Dessa institutioner skapades för att befästa en nyliberal politik och undandra den all sorts folklig kontroll. Vi kan inte bryta med åtstramningspolitiken och memorandumets åtgärder om vi inte inleder en konfrontation med EU och om så behövs lämnar eurozonen. Under förhandlingarna visade grekerna att de fruktade ”Grexit” mer än sina samtalspartners, och det var ett ödesdigert misstag.

Vilka slutsatser bör vi dra av denna överenskommelse?

– Vi bör beskriva den som ett allvarligt, möjligen till och med ett ödesdigert, nederlag för Syriza, och detta misslyckande påverkar varenda en av Syrizas delar. Vänstern lyckades inte genomdriva sin uppfattning, efter att ända sedan valet 2012 ha besegrats av ledningens strategi att närma sig mitten. Tanken var att eftersom vi redan hade erövat så många röster som vi kunde till vänster, så måste vi nu leta efter väljare i mitten.

Denna parlamentariska logik är felaktig eftersom den omfattande sociala krisen gör att den allmänna opinionen inte alls stärks i mitten. Tvärtom radikaliseras den, och det är denna radikalisering som förklarar varför både Gyllene gryning och Syriza har fått en publik. Det här är verkligen ett grundläggande analytiskt misstag. När en politisk kraft inom vänstern som är mot åtstramningar ger upp avgörande delar av sitt program så kan det bara leda till nederlag. Och tyvärr är det precis vad vi upplever för närvarande.

Syrizaregeringen kommer såldes inte att ha något annat val än att förvalta memorandumets ramar. De små förändringar den kan göra kommer förvisso att vara förbättringar, men kommer inte att lyckas omvandla den fullkomligt katastrofala ekonomiska och sociala situationen. Den kommer att svika de förhoppningar och förväntningar som väljarna satte till Syriza.

Att fortsätta längs denna väg kan bara leda till nederlag. Jag tror att det är möjligt att Syriza kan falla sönder och att de nuvarande politiska allianserna kan förändras. Om Syriza fortsätter denna politik så finns det ingen anledning för de politiska krafter som är för memorandumet att fortsätta att vägra att samarbeta med Syriza. To Potami, PASOK och till och med delar av Ny demokrati skulle kunna göra det – och det var just detta Syriza underförstått gick med på när det valde Pavlopoulos, en ledande person inom Ny demokrati, till republikens president.

Hur kommer det grekiska folket att reagera?

– Syrizas seger gav det grekiska folket hopp igen. När ECB inledde sin utpressning såg vi hur folket spontant gick ut på gatorna för att stöda Syriza. Den nuvarande reträtten riskerar att stoppa allt detta och leda till mycket allvarlig besvikelse.

Kan vi frukta att besvikna väljare vänder sig till Gyllene gryning?

– De nuvarande framgångarna för extrema högerpartier i Europa beror i grund och botten på att mycket stora delar av den allmänna opinionen betraktar dem som verkligt systemfientliga krafter. De verkar mer trovärdiga och radikala än vänstern.

Tack vare de omfattande mobiliseringarna mellan 2010 och 2012 har de väljare som brutit med de traditionella styrande partierna till största delen vänt sig till vänstern. Men en möjlig förändring av politiken innebär en enorm risk för att vi lämnar över kampen mot den existerande samhällsordningen till den yttersta högern.

Syriza har tvingats gå med på att trojkan ska fortsätta att kontrollera Grekland. Denna känsla av nationell förödmjukelse är mycket viktig för att förstå det genombrott som Gyllene gryning har fått. Deras uppgång är i själva verket en nationalistisk reaktion på denna känsla av nationell förödmjukelse, tillsammans med ett ekonomiskt och socialt sammanbrott.

EU-kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker förkunnade nyligen att ”det inte kan finnas några demokratiska alternativ till de europeiska fördragen”. Är våra samhällen – i Grekland såväl som på andra ställen i Europa – verkligen demokratiska?

– Citatet från Juncker sammanfattar på ett bra sätt den verklighet vi står inför. Sedan 1980-talet har EU drivit en nyliberal politik. Nyliberalismen finns i dess DNA, den finns inskriven i dess fördrag. Dess bakomliggande logik är i grunden antidemokratisk.

Den försöker upplösa den nationella kontrollen och upprätta en fristående övernationell ordning som är undandragen alla mekanismer för folklig kontroll. Och det är detta som har förlamat den politiska oppositionen. Syrizas nederlag när det ställdes inför EU är en slående illustration av detta – och också den sorgligaste.

För alla krafter som vill gå mot de rådande ekonomiskt politiska besluten är det outhärligt att bryta med denna struktur.

Översättning: Göran Källqvist

Brev till Jeroen Dijsselbloem

Yanis Varoufakis

[Följande text är ett brev som den grekiska finansministern Yanis Varoufakis skickade till sin nederländska motsvarighet Jeroen Dijsselbloem, ordförande för eurozonens finansministrars Eurogrupp. Översatt från [Greek Left Review](#), 19 februari 2015. Översättning: Göran Källqvist.]

Aten 18 februari 2015.

Kära ordförande för Eurogruppen.

Under de senaste fem åren har det grekiska folket gjort anmärkningsvärda ansträngningar för att rätta till ekonomin. Den nya regeringen har förbundit sig till bredare och mer djupgående reformer, i syfte att på ett varaktigt sätt förbättra tillväxten och framtidsutsikterna till sysselsättning, uppnå en hållbar skuld och ekonomisk stabilitet, förbättra den sociala rättvisan och minska de sociala kostnaderna för den pågående krisen.

De grekiska myndigheterna medger att de procedurer som de tidigare regeringarna gick med på avbröts av de senaste president- och allmänna valen, och att flera av de tekniska avtalen har blivit ogiltiga. De grekiska myndigheterna respekterar Greklands ekonomiska åtaganden till alla sina långivare, och slår också fast vår avsikt att samarbeta med våra kompanjoner för att undvika tekniska svårigheter inom ramen för den gällande överenskommelsen som vi betraktar som bindande vad gäller sitt ekonomiska och procedurmässiga innehåll.

I detta sammanhang äskar de grekiska myndigheterna nu om en förlängning av Överenskommelsen om ekonomiskt stöd för en period på sex månader från och med dess avslutande, under vilken vi på bästa sätt ska utnyttja de nuvarande avtalens flexibilitet, och på ett framgångsrikt sätt gemensamt gå framåt mot att avsluta och se över överenskommelsen på grundval av å ena sidan den grekiska regeringens förslag och å den andra institutionernas förslag.

Syftet med vår begäran om en sex månaders förlängning av överenskommelsens varaktighet är:

- (a) Att komma överens om de ömsesidigt godtagbara ekonomiska och administrativa villkor vars genomförande, i samarbete med institutionerna, kommer att stabilisera Greklands budgetläge, uppnå tillräckliga primära skatteöverskott, garantera stabilitet på skulden och hjälpa till att uppnå budgetmål för 2015 som tar hänsyn till den nuvarande ekonomiska situationen.
- (b) Att i nära samarbete med våra ekonomiska och internationella kompanjoner säkerställa att alla nya åtgärder ska vara fullständigt finansierade och samtidigt avstå från unilaterala handlingar som kan undergräva skattemålen, den ekonomisk återhämtningen och den finansiella stabiliteten.
- (c) Att göra det möjligt för Europeiska centralbanken att återinföra dispenser i enlighet med sina tillvägagångssätt och regler.
- (d) Att förlänga HFSF:s [Grekiska finansiella stabiliseringsfondens] innehav av obligationer från EFSF [Europeiska finansiella stabiliseringsfaciliteten] till hela överenskommelsens varaktighet.
- (e) Att påbörja arbetet mellan de tekniska teamen om ett möjligt nytt Kontrakt för återhämtning och tillväxt som de grekiska myndigheterna tänker sig skulle kunna upprättas mellan Grekland, Europa och Internationella valutafonden efter den nuvarande överenskommelsen.
- (f) Att gå med på övervakning under hela den förlängda överenskommelsens varaktighet inom EU:s och Europeiska Centralbankens ramar, och i samma anda med Internationella valutafonden.
- (g) Att diskutera sätt att genomföra Eurogruppens beslut från november 2012 angående möjliga fortsatta skuldåtgärder och hjälp att tillämpa dem efter att den förlängda överenskommelsen fullbordats och som en del av ett uppföljande kontrakt.

Med ovanstående i åtanke uttrycker den grekiska regeringen sin beslutsamhet att samarbeta intimt med EU:s institutioner och med Internationella valutafonden för att : (a) uppnå budget- och ekonomisk stabilitet, och (b) göra det möjligt för den grekiska regeringen att genomföra de betydande, långtgående reformer som krävs för att återställa miljontals grekiska medborgares levnadsstandard med hjälp av en hållbar ekonomisk tillväxt, lönande sysselsättning och social sammanhållning.

Innerligt,

Yanis Varoufakis, finansminister.

Offensiv

Syriza backar för Trojkan

Nicos Anastasiades

Offensiv 24/2 2015

Den 20 februari godkände de grekiska förhandlarna en fyra månaders förlängning av krisavtalet med Trojkan (EU, Internationella valutafonden IMF och Europeiska centralbanken ECB). Det rapporteras att den grekiska delegationen var utsatt för regelrätt utpressning av eurogruppen (eurozonens finansministrar). Utan ett avtal skulle den grekiska Syriza-ledda regeringen tvingas att införa kapitalkontroll inom kort.

Grekiska premiärministern Tsipras skakar hand med Europaparlamentets talman Martin Schulz.

Huvuddragen i uppgörelsen är att Grekland accepterar åtstramningspolitikens ramverk under den kommande fyramånadersperioden, att nödlånen endast betalas ut om Trojkan är nöjd, att Grekland måste betala av lånen i tid, att alla pengar som kommer in genom åtstramningarna används för att betala av skulden och att landet inte ”handlar unilateralt”. Det är uppenbart att uppgörelsen utgör ett stort nederlag för den grekiska regeringen.

Det fyra månader långa avtalet har möjligtvis förhindrat att Grekland omedelbart lämnar euron, men till ett mycket högt pris. Trots premiärminister Tsipras positiva min har de gjort stora eftergifter, som att överge kravet på en nedskrivning av den enorma skulden.

Syriza hävdar att man fick det ”bästa” av de dåliga uppgörelser som fanns på bordet under trycket av kapitalflykt från de grekiska bankerna och från hotet av en kaotisk tömning av bankerna. ”Vi vann tid”, hävdar Syriza. Men tid till vad?

Avtalet tvingar Grekland till att endast föreslå åtgärder som är acceptabla för fordringsägarna. Syrizas förslag måste godkännas av eurogruppen och Trojkan innan deadline i april. Om inte Syriza accepterar dessa diktat kommer man inte att få de lån som krävs för att undvika att ställa in avbetalningarna av skulden på 320 miljarder euro (3 043 miljarder kronor).

Betyder detta att ”allt är förlorat”? Det beror helt på kampstämningarna inom den grekiska arbetarklassen. Arbetarrörelsen kommer att kämpa för att vidga valsegern över etablissemanget till arbetsplatserna, samtidigt som Trojkan kommer att försöka inlemma Syriza i EU:s kapitalistiska ramverk.

Regeringen kommer att trängas hårt mellan dessa två krafter. Hur denna maktkamp kommer att sluta går inte att förutsäga eftersom det är en strid mellan levande krafter.

Syriza borde säga sanningen till det grekiska folket. Om regeringen har gjort eftergifter för att vinna tid för att implementera en strategisk plan för att besegra åtstramningspolitiken skulle folket ha förståelse för det och ansluta sig till striden. Men att misslyckas med det kommer sorgligt nog att visa på att den väg som den grekiska regeringen har valt bygger på klassarbete med EU och den grekiska eliten och att man accepterat deras agenda.

Syriza lägger inte fram ett allmänt socialistiskt program. Dess ledare strävar efter att till varje pris stanna kvar i den kapitalistiska eurozonen. Detta innebär att de grekiska arbetarna tvingas in i EU-elitens kapitalistiska tvångströja och ett accepterande av den ”gemensamma marknaden” och Trojkans diktat.

Den grekiska finansministern Varoufakis hävdar att avtalet tillåter Grekland att justera ned budgetöverskottet och att det finns en ”kreativ tvetydighet” kring överskottskravet efter år 2015. Den grekiska regeringen menar att detta kommer att möjliggöra vissa ”humanitära åtgärder”.

Det är sant att de få miljarder euro kan mildra den fasansfulla bördan som ligger på dem som har drabbats allra hårdast av åtstramningspolitiken. Detta kan ses av arbetare som något slags framsteg i jämförelse med tidigare regeringars dystra meritlistor.

Däremot kommer det inte att vara nog för att bekosta en rad reformer för arbetarklassen och för den typen av massiva offentliga investeringar som det finns ett desperat behov av. Huvuddelen av Syrizas ”Thessaloniki-program”, som i sig var en reträtt jämfört med tidigare Syrizaprogram, kommer att skjutas upp – i värsta fall i all oändlighet.

Det kommer inte att komma i närheten av att återställa de skador som har orsakats av de senaste fem årens 25-procentiga BNP-fall. Om den Syriza-ledda regeringen ger efter för de drakoniska villkor som den tyska kapitalismen kräver kommer det förr eller senare att uppfattas av den grekiska arbetarklassen som en helomvändning och kapitulation.

Redan vacklar Syriza-ledarna på några av sina politiska löften, som att återupprätta det statliga TV-bolaget ERT. Samtidigt som man har hävdad att inga fler privatiseringar ska genomföras har Syriza diskuterat möjligheten att privata bolag ska kunna involveras i ”utvecklingen” av fastigheter.

Över 100 000 marscherade i centrala Aten den 15 februari till stöd för Syrizas inledande förhandlingsläge. Stämningen var kampfylld.

Fascisterna i Gyllene gryning och reaktionära nationalisterna har marginaliserats av den nya Trojkafientliga och antiimperialistiska stämningen. 66 procent av Gyllene grynings väljare uppgav att de står bakom den Syriza-ledda regeringens hållning.

Detta visar på det gigantiska aktiva stödet som kan vinnas för en kamp mot Trojkan och för ett tydligt socialistiskt program, med ett förkastande av skulden, för ett slut på åtstramningar och för offentligt ägande av storbanker och industrier.

Om Syriza tålmodigt skulle hålla fast vid dess Thessaloniki-program skulle arbetare och fattiga i Grekland entusiastiskt mobilisera till stöd för programmets implementering, med aktivt stöd från arbetare över hela Europa, som skulle kunna utmana deras egna nedskärningsivriga regeringar.

Om vänstern misslyckas med att staka fram en väg framåt och medelklassen och stora delar av arbetarklassen faller in i frustration och demoralisering kommer det att bereda väg för konservativa Ny Demokratiska och andra nedskärningspartiers återkomst till makten samt ett förnyat stöd för Gyllene gryning. Insatsen kan inte bli högre för den grekiska och europeiska arbetarklassen.

Proletären

Växande protester mot Syriza-regering

Nicos Anastasiades

Proletären 5/3 2015

I fredags samlades tusentals på kommunistpartiet KKE:s protestmöte i Aten mot den grekiska regeringens nya folkfientliga avtal med EU

Missnöjet med Syriza-Anel-regeringen växer. Som KKE varnat för står Syrizas praktiska politik långt från de radikala löftena innan valsegern.

När kommunisterna samlade till en protest i fredags riktades skarp kritik mot regeringen Tsipras nya avtal med trojkan, det vill säga EU-kommissionen, Europeiska Centralbanken och IMF. KKE:s generalsekreterare Dimitris Koutsoumpas sade att detta innebär en fortsättning på de folkfientliga och arbetarfientliga åtgärder som tidigare regeringar drivit igenom.

Kommunisterna kräver att avtalet ska diskuteras i parlamentet, vilket hittills inte skett.

En förklaring kan vara att Syrizaledningen är rädd för missnöjet inom det egna partiet. Många framträdande Syrizamedlemmar, inklusive ministrar och parlamentsledamöter, avvisar avtalet och menar att det är ett svek mot löftet om att vägra underkasta sig trojkan.

Som en alternativ väg har KKE lagt en motion i parlamentet om att bryta avtalen med trojkan och riva upp alla antifolkliga åtgärder som föregående regeringar infört.

KKE har lagt liknande motioner tidigare, som då fått stöd av Syriza. Så lär det inte bli denna gång.